

Datum: 1 september 2009
Doorkiesnummer: 070 – 373 8677

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:

Bijlagen:

Onderwerp: Standpunt VGS inzake
Basistakenpakket als onderdeel
van 'package deal omgevingsrecht'
en kwaliteitscriteria

Aan het bestuur van de Vereniging
Nederlandse Gemeenten
T.a.v. mevrouw A. Jorritsma-Lebbink
Postbus 30435
2500 GK 'S-GRAVENHAGE

Geachte mevrouw Jorritsma,

Bij brief van 10 juli 2009 heeft de VGS naar de directie van de VNG een reactie gestuurd op het voorlopige akkoord over de zogenoemde uitvoeringsdiensten. Op 25 augustus heeft een delegatie van ons bestuur een gesprek hierover gehad met onder meer uw directielid, de heer De Vet. Ons is duidelijk geworden dat de VNG door de stringente opstelling van het ministerie van VROM in een lastige situatie terecht is gekomen. Een situatie waarbij er weinig ruimte meer is voor aanpassingen en waarbij de positie van de VNG als medespeler in dit dossier op het spel staat. Wij zijn van opvatting dat het primair aan uw bestuur is afwegingen te maken die dit soort, meer strategische, vraagstukken betreffen. Als VGS hebben wij vooral naar de consequenties voor de beroepspraktijk gekeken. Om uw eigen afweging zo goed mogelijk te kunnen maken hebben wij onze reactie dan ook alleen naar uw bestuur gestuurd en wij verwachten dat deze onderdeel zal uitmaken van de beraadslagingen in uw bestuur op 10 september aanstaande.

In onze reactie van 10 juli hebben we aangegeven dat wij het op belangrijke onderdelen niet eens waren met de voorwaarden waaronder omgevings- of uitvoeringsdiensten zouden worden ingevoerd. Wij zijn ons ervan bewust dat in de VNG-ledenraadpleging veel gemeenten zich onder voorwaarden akkoord hebben verklaard met de pakkagedeel. De belangrijkste voorwaarde was dat gemeenten konden instemmen met het basistakenpakket. U geeft aandaat u hierover steeds in gesprek bent geweest met een groot aantal gemeenten.

./2

Postbus 30435
2500 GK Den Haag

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

Telefoon 070 - 373 83 93

Telefax 070 - 363 56 82

www.gemeentesecretaris.nl

E-mail: vgs@vng.nl

Het is dan vreemd te constateren dat diezelfde gemeenten zich bij monde van de portefeuillehouders Milieu van de 100.000-plusgemeenten keren tegen het voorgelegde basispakket en daarmee ook tegen de deal. U ontvangt een aparte reactie van de 100.000-plusgemeenten.

Spijker op de kop

Ook in onze ogen heeft het basistakenpakket zoals dat nu aan ons is voorgelegd geen keer ten goede opgeleverd. Wij hechten er aan daarnaast te benadrukken dat wij het principieel niet eens zijn met de gekozen insteek van van bovenaf opgelegde uitvoeringsdiensten. We vinden hiervan ook geen rechtvaardiging in de praktijk. Zoals al eerder aangegeven slaat de Commissie Mans met haar rapport op een aantal onderdelen de spijker op zijn kop. Er is sprake van milieucriminaliteit en gemeenten zijn ieder voor zich niet in staat die milieucriminaliteit het hoofd te bieden. Uit het recente rapport van professor De Ridder over de strafrechtelijke handhaving van milieuzaken, blijkt evenwel dat het hierbij vooral het OM, het Functioneel Parket, de politie, BZK en VROM zijn die onvoldoende op elkaar inspelen. Milieuteams hadden verschillende benaderingen en stemden weinig af. Orde in eigen huis kan wat dat betreft aanzienlijk meer opleveren dan sleutelen aan de basis van de keten.

De beperkte aanleiding in de zin van milieucriminaliteit is in onze ogen aldus een noodzakelijke, noch een voldoende rechtvaardiging om dan maar grote terreinen van VROM-vergunningverlening, -toezicht en -handhaving verplicht te regionaliseren. Dit is niet alleen niet nodig, het werkt bovendien contraproductief. In ons eerdere standpunt hebben wij dat onderbouwd.

Eenduidige insteek wordt gemist

Daarnaast snappen wij niet dat een overheid die het net als wij zo belangrijk vindt dat bedrijven en particulieren met maar één inspectie c.a. van doen hebben zelf zulke afwijkende signalen afgeeft. In het bestuursakkoord is eenduidig vastgelegd dat de gemeente de eerste overheid is, en zelfs de poort moet worden voor de overheidsdienstverlening. Daarnaast is recent het wetsvoorstel over het rapport van de Commissie Oosting over toezichtsrelaties naar de partners gestuurd. Hierin staat, weliswaar en opmerkelijk genoeg met nog een voorbehoud waar het gaat om de VROM-regelgeving, dat maatwerkinstrumenten zoals ingrijpen bij taakverwaarlozing in de plaats gaan komen van generieke instrumenten. Hier wordt juist weer een generiek instrument gecreëerd en kan maatwerk niet of nauwelijks invulling krijgen.

Veel onduidelijkheden in lijst

Als wij nu kijken naar het basistakenpakket dan verheugt het ons dat hier belangrijke verbeteringen in zijn aangebracht. Particulieren blijven bijvoorbeeld aangewezen op hun eigen gemeenten. In onze ogen is dit evenwel verre van voldoende. Zoals wij naar de lijst kijken is er nog steeds erg veel interpretatieruimte. Het zou zelfs zo kunnen zijn dat nog steeds zo'n 50% van de inrichtingen onder de nieuwe uitvoeringsdiensten gaat vallen. Van vermindering van toezichtlasten voor bedrijven zal volgens ons ook geen sprake zijn.

Zoals aangegeven zijn ook wij er groot voorstander van dat bedrijven niet door allerlei controlerende instanties worden bezocht. Daar is echt geen uitvoeringsdienst voor nodig. Sterker nog, wij vrezen dat er hierdoor alleen maar een toezichthoudende instantie bij komt. De gemeenten blijven namelijk zelf de controle op bouw, sloop, bestemmingsplan, etc. doen.

Doelvoorschriften

Wij zien als VGS best aanleiding tot verdere professionalisering en zelfs op onderdelen regionalisering van VROM-taken. Vanuit onze eerdere principiële bezwaren tegen de nu gekozen methodiek, opteren wij voor hantering van doelvoorschriften en kwaliteitsnormen in plaats van middelvoorschriften zoals verplichte regionale uitvoeringsdiensten. Startpunt mag zelfs zijn dat het Rijk geen taken delegeert die geen enkele gemeente zelf kan. De grens moet om die reden liggen bij BRZO/IPPC bedrijven en ketenbedrijven (transport, spoor, grond). Voor het overige moet een gemeente zelf kunnen bepalen hoe een taak, gegeven de vastgelegde normen, uitgevoerd wordt. Gemeenten met voldoende expertise en routine op bepaalde onderdelen (of dat nu gaat om chemische bedrijven of LPG-stations) doen het zelf en anderen besteden het uit aan een centrumgemeente of regionale dienst.

Afsluitend

Wij zijn van oordeel dat uw bestuur de bestuurlijke afweging moet maken die het beste is voor de gezamenlijke gemeenten. Vanuit de inhoud en professionaliteit van ons vak zijn wij principieel tegen verplichte oplegging van uitvoeringsdiensten. Wij merken in de praktijk dat er in diverse provincies convenanten zijn gesloten met provinciale VNG-afdelingen en gemeenten die eveneens haaks staan op het nu gepresenteerde landelijke model. Wij voorzien voorts zeer aanzienlijke organisatorische consequenties als alle ruim 400 gemeenten de weg op gaan van uitplaatsen van eenheden. Dit zijn grote en langdurige reorganisaties, waarbij bovendien veel verzet is te verwachten aangezien de noodzaak niet wordt ervaren en ook vanwege de ingrijpende financiële gevolgen (reorganisatie, frictiekosten, dubbele overheadkosten). Wij vinden in de herziene bijlage geen aanleiding om een positiever standpunt in te nemen. Wij vrezen sterk dat de oplossing van vandaag het probleem van morgen zal zijn.

Met vriendelijke groeten,

Het bestuur van de VGS,

Arjan van Gils
Voorzitter

Frans Mencke,
secretaris

Cc:

De heer K.J. de Vet (VNG)

De heer J. van der Voet (VNG)

De heer F.W. A. van Beurden (gemeente Breda)

De heer W. Willems (gemeente Breda)